

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Асен Иванов Николов, д.м.

Ръководител катедра по акушерство и гинекология МФ-МУ- София

Началник на Родилна клиника

СБАЛАГ „Майчин дом” ЕАД, София

Относно конкурс за заемане на академична длъжност „Професор” по научна специалност „Акушерство и гинекология”, област 7.” Здравеопазване и спорт”; професионално направление 7.1 „Медицина”, обявен в Държавен вестник брой 32 от 22 април 2016 год. за нуждите на катедра по Акушерство и гинекология към МФ на Медицински университет - Пловдив

С редовни документи и в законния срок на конкурса е подал документи само един кандидат: доц. д-р Елена Димитрова Димитракова, дм., доцент към Катедрата по Акушерство и гинекология в МФ на МУ-Пловдив.

I. КАРИЕРЕН ПРОФИЛ НА КАНДИДАТА

Доц. д-р Елена Димитракова е родена през 1976 год. в гр. Пловдив. Завършва средно образование в СОУ със засилено изучаване на английски език. През 2000 г.се дипломира като лекар в МУ - Пловдив с отличен успех 6.00 и получава награда „Отличник на випуска”. След спечелен конкурс през 2001г. става докторант в клиниката по Акушерство и гинекология на УМБАЛ „Свети Георги”.

През 2005г. успешно защитава дисертационен труд на тема „Клинично значение на промените на плацентарни ангиогенни протеини и компоненти на имунната система при преeklampсия”, и придобива образователната и научна степен „Доктор”. През същата година печели и конкурс за асистент в Катедрата по АГ на МУ-Пловдив, като от 2006г.е старши асистент, а от 2008г. главен асистент. Придобива специалност по Акушерство и гинекология през 2005г. Завършва магистратура по „Обществено здраве и здравен мениджмънт” във ФОЗ на МУ- София(2012г.). Има проведени курсове по лапароскопия в гинекологията в МУ-Плевен, по ехография,

колпоскопия, хистероскопия и урогинекология в МУ-София. През 2010 г. е избрана за доцент в МУ-Плевен, след което се премества в Катедрата по АГ-МУ Пловдив.

От 2015 г.е завеждащ Родилно отделение в АГ-клиниката на УМБАЛ „Св.Георги” при МУ- Пловдив. Владее писмено и говоримо английски език. Член е на БЛС, на БНДАГ, Онкогинекология и миниинвазивна хирургия.

II. ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ ПО КОНКУРСА

За участие в конкурса са представени общо 106 реални публикации:

54 статии в научни медицински списания, от които 6 в чужди списания с импакт- фактор, 7 статии в български списания, цитирани от чужди автори;

12 статии в сборници; 12 глави в монография; 16 глави в учебници, 1-в ръководство и един дисертационен труд за образователна и научна степен „Доктор”.

Представени са 7 участия в международни конгреси с отпечатани резюмета след предварително рецензиране (5 от тях с импакт- фактор) и 6 статии, отпечатани в научни сборници от участия в научни форуми в България.

Списанията с публикуваните у нас статии са както следва: ”Акушерство и гинекология”-26; „Folia medica”-5, ”Медицински преглед”-5, ”Нефрология”-5; Периодично списание на СУБ-4, ”Български медицински журнал”-1.

Публикувантеи в чужбина статии са в: ”Urban Forestry & Urban Greening”-1; ”International Research journal”-2; „European Journal of Obstetrics & Gynecology”-1; ”Gynecological Endocrinology”-1; ”Prilozi”-1. Резюмета на доклади от международни конгреси са публикувани в: BANTAO -1, Дунавски симпозиум-1, ERA-EDTA-3, EJOG-1, Gynecol.Endocrinology-1.

В 36 от работите си д-р. Димитракова е самостоятелен автор (33.96%); в 16-първи (15,09%); в 31-втори (29,25%) и в 22 – трети или следващ автор (21,70%).

III. ОЦЕНКА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ НА КАНДИДАТА ЗА ЦЯЛОСТНОТО АКАДЕМИЧНО РАЗВИТИЕ

Представените научни трудове се обособяват в следните научни направления:

1. Проучване клиничното значение на плацентарните ангиогенни фактори при прееклампсия. Доц. Димитракова участва с изследване на 100 бременни жени с хипертония след 20-та гестационна седмица в болница Beth Israel, Бостън, САЩ. Регистрираните високи нива на плацентарния ангиогенен протеин Fms- tyrozone kinase -1 и ниските нива на плацентарния растежен фактор(PLGF) подкрепят хипотезата за участието на тези фактори във възникването на прееклампсия по механизма на съдово-ендотелната дисфункция и създават предпоставка за нов терапевтичен подход при тази значима акушерска патология. **Проучванията са с оригинален характер и разкриват нови страни от същността на прееклампсията, като дават възможност за ранно прогнозиране предразположението към съдово-ендотелни усложнения и съответното им профилактиране.**

2. **Вторият научен проблем е с насоченост към цитокиновия профил при прееклампсия.** За първи път у нас се представят данни за серумните нива на набор от цитокини и се подчертава, че Th1 са ценен диагностичен и прогностичен показател за имунологичната активност при прееклампсия.

3. **С оригинален характер са и проучванията, на флоуцитометричното изследване на различни Т-лимфоцитни популации и субпопулации при нормална и усложнена бременност.** За първи път у нас се представят резултати с данни за повишение съотношението между хелперните и супресорни субпопулации, с което се илюстрира, че при прееклампсия имунният потенциал като цяло е активиран при доминиращото значение на хелперната субпопулация. Представят се данни за характерни промени на Т-лимфоцитните субпопулации при прееклампсия: повишение на Т-хелперните и понижение на супресорните субпопулации, високи нива на активираните имунокомпетентни клетки и други, подкрепящи тезата за участието на клетъчния имунитет в патогенезата на прееклампсията.

4. **Представена е хипотеза за патогенезата на прееклампсията по литературни данни и резултати от собствени проучвания.** Хипотезата „sFlt-1” предлага обединяващ модел за участието на отделните патогенетични фактори в различните етапи на преекламптичния синдром и обяснява повечето от симптомите на болестта. Централно звено в патогенетичната верига на прееклампсията заема плацентарната хипоперфузия. Тя води до нарушено производство на проангиогенни и антиангиогенни компоненти, отговорни за нормалната функция на бъбреците, черния

дроб, мозъка, сърцето - настъпва съдово-ендотелна дисфункция с мултиорганно увреждане. Вторично, чрез антигенна експресия и продукция на цитокини, се включват и имунни реакции, които допълнително затрудняват трофобластното проникване и засилват наблюдаваните прояви, така се формира своеобразен порочен кръг.

5. Обективизиране на ранните костни промени при остеопороза на пре- и постменопаузални жени. Характеризирани са тези прояви на остеопорозата при жени с двойно енергийна остеоденситометрия - „златен стандарт” за оценка на костната минерална плътност. С оригинален характер са проучванията на болестта чрез новооткритата цитокинова система RANCL и витамин Д-рецепторния полиморфизъм (FOK1).

6. Участие в учебни помагала и проекти. През последните години се извърши значителна реорганизация на учебния процес и учебните програми, създадох се нови професионални степени на обучение. Това наложи написването на актуални учебници за бакалаври, свързани с решаване задачите на ежедневната клинична дейност. Доц.Димитракова участва с отделни глави в учебниците за бакалаври по проблема „Сестрински и акушерски грижи при бременните с прееклампсия”, както и с препоръки за активно и адекватно терапевтично поведение при пиелонефрит на бременните, нефролитиазна колика и други вътрешни болести.

Участие в проект с дейност №7 „Здравно-образователни мероприятия на целевата група” от Проект БГ 07-75 „Създаване на център за семейно планиране и превенция на репродуктивното здраве в детско-юношеска възраст 10-19 години” по програма BG 07 „Инициативи за обществено здраве”.

IV. ОЦЕНКА НА МОНОГРАФИЧНИЯ ТРУД

Монографията „Нови аспекти в майчино-феталните взаимоотношения при прееклампсия” е изключително актуална. Чрез анализ на основните фактори, свързани с плацентарните промени, колегата представя нова гледна точка за развитието на заболяването. Съобщават се собствени резултати от изследване на основните плацентарни-ангиогенни фактори, паралелно с компонентите на клетъчния имунитет и цитокиновия профил.

В този смисъл монографичният труд се явява естествено продължение на

дисертационен труд, успешно защитен през 2005 г. Монографията изчерпва болшинството фактори, принадлежащи към увредената плацента и последващата съдово-ендотелна дисфункция. В рамките на 12 глави са разгледани основните подходи при изследване на бременните с прееклампсия, като са посочени както основни клиничко-лабораторни методи, така също и съвременни биохимични и молекулярно-биологични такива, използвани за предикция на заболяването в ранния период от неговото развитие. Последният раздел е посветен на съвременното третиране и лечение на прееклампсията. Всяка една глава е представена със съвременен литературен обзор, с обсъждане на най-новите данни от литературата, като е изразена и собствена позиция по представените проблеми, изхождайки от собственият опит и резултати.

V. ОТРАЖЕНИЕ (ЦИТИРАНЕ) ПУБЛИКАЦИИТЕ НА КАНДИДАТА В НАЦИОНАЛНАТА И ЧУЖДЕСТРАННА ЛИТЕРАТУРА (ПУБЛИКАЦИОНЕН ИМИДЖ)

Научната активност на кандидата за разпространение и приложение на научно-практическите постижения се представя със 106 научни публикации, от които 1- дисертационен труд, 12 в чужбина (5 в списания с IF+ 6 резюмета с IF), 12 глави в монография и 16 глави в 3 учебни ръководства, 12 статии в научни сборници, 6 участия в научни форуми у нас. Броят на реалните научни публикации след предшестващата хабилитация за доцент е 44.

По изготвената справка от Народна библиотека „Св.Св.Кирил и Методий,, и Централна медицинска библиотека при МУ- София цитиранията са-86, от които 72 в Google Scholar, Scopus, ISI Web Knowledge и 14 цитирания у нас.

Общият импакт-фактор на доц. Димитракова е 107.425. Импакт-факторът от публикации на научни трудове и резюмета е 15.937, а от цитирания е 91.488. H-INDEX - 5 .

VI. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА И МЕТОДИЧНА И ДЕЙНОСТ

Доц. Димитракова представя справка с данни за висока часова натовареност от лекции и упражнения със студенти (медицина и стоматология), занятия със стажант-лекари, обучение на специализанти.

Учебната 2012/2013-742 часа, 2013/2014 - 767 часа, 2014/2015 -515 часа. При сравнение с норматива за учебна натовареност на хабилитирани преподаватели по дисциплини с оперативна болнична работа (100 часа) се вижда многократно (6-8 пъти) по-високата учебна натовареност.

Доц. Димитракова е била научен ръководител на двама докторанти, които успешно са защитили дисертации за образователна и научна степен „Доктор”. Съавтор е в 3 учебника с 16 статии, в които се разглежда влиянието на някои вътрешни болести върху протичането на бременността като проблеми при жени с пиелонефрит, нефролитиаза, захарен диабет. В ръководството по вътрешни болести за бакалаври са разгледани проблемите на сестринските и акушерските грижи при бременни с преeklampсия и други болести по време на бременност. Има 1 участие в сборник-тестове по вътрешни болести, касаещи хипертонията на бременността. Участва в семестриалните и държавни изпити по Акушерство и гинекология, в колоквиумите на специализантите, в комисиите за избор на асистенти. Участвала е с рецензии и становища като член на 16 журита. Курсов отговорник на VI медицински курс.

VII. ОЦЕНКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕТО НА КАНДИДАТА СПРЯМО ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ И ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ КОЛИЧЕСТВЕНИ КРИТЕРИИ И НАУКОМЕТРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

> Съгл. Регламент за заемане на академична длъжност „Професор” в МУ - Пловдив:

1. Доц. Димитракова участва в конкурса с придобита образователна и научна степен „Доктор”.

2. Заема академичната длъжност „доцент” в МУ – Пловдив от 2010г. и отговаря на условията на чл.29,ал.1 и 2 от ЗРАСРБ и чл.60, ал. 1 и 2 от ППЗРАСРБ.

> Задължителни количествени и наукометрични критерии при заемане на академичната длъжност „професор” от Правилника на МУ -Пловдив.

Табл.1. Съответствие по приложение чл. 49 за задължителните количествени наукометрични критерии за заемане на академични длъжности в МУ – Пловдив

Доц. д-р Елена Димитрова Димитракова

<i>За „професор” - Медицина Медико-клинична</i>	<i>Критерий</i>	<i>Изпълнение</i>
Общ брой публикации	50 (20 след доцент)	106 (44 след доцент)
-в реферирани списания	7	47
-в списания с impact factor	2	6 (2 приети за печат) + 6 abstracts в списания с IF
Положителни цитирания	20	86
Докторанти	2	2
Учебници	2	3

ОЦЕНКА НА УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ:

Преподавателски опит – много добър

Учебна натовареност - много висока

Участие в учебници - достатъчно

Ръководство и организиране на учебна дейност - много добро

Ръководство на докторанти – достатъчно

ОЦЕНКА НА НАУЧНИТЕ ДОСТОЙНСТВА НА КАНДИДАТА ПО КРИТЕРИИ,

ВАЖНИ ЗА НАУЧНОТО ЗВАНИЕ „ПРОФЕСОР”:

Научна степен - „доктор”

Научна продукция - много добра

Публикувани статии в реномирани списания – значителен брой

Научна активност - висока

Монографичен труд - постижение в клиничното акушерство по проблема за майчино- феталните взаимоотношения при прееклампсия

Публикации във водещи списания у нас, представени в Medline:
„Акушерство и гинекология”-26, ” Медицински преглед”-5, ”Folia medica”-5.

Доц. д-р. Елена Димитрова Димитракова, дм отговаря на общата оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели за академичната длъжност „професор”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Доц. д-р Елена Димитрова Димитракова, дм е познат в АГ-общността специалист, който владее и прилага богат арсенал от методи за лечение на жени с усложнена бременност. Посредством голяма част от своите разработки тя за първи път у нас извършва задълбочено проучване на промените на плацентарните ангиогенни протеини и компоненти на имунната система при преекламписия. С получените резултати е постигнала оригинални приноси, обогатяващи съществуващите знания у нас и в чужбина, което се потвърждава от значителния брой цитирания от чужди автори. Наукометричните й показатели са високи. Придобила е добър преподавателски опит. Това ми дава основание да застъпя мнението, че доц. д-р Елена Димитрова Димитракова отговаря на задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели за присъждане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР”.

18.08 . 2016 год.

Рецензент:

София

/Проф.д-р Асен Николов, дмн/